

NATUUR(BE)LEVEN IN DE GROENE RUIMTES VAN DE LEUVENSE BINNENSTAD

Nieuwsbrief nr.3

(30 mei 2011)

Een gezamenlijk initiatief van: **Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud
Natuurpunt Oost-Brabant**
met de medewerking van: **Regionaal Landschap Dijleland**
en financiële steun van: **Provincie Vlaams-Brabant**

Enkele maanden geleden zijn we met een aantal verenigingen van start gegaan met het project "Natuur(be)leven in de groene ruimtes van de Leuvense binnenstad". Vanuit onze bezorgdheid voor de natuur proberen we ervoor te zorgen dat het thema "natuur in de stad" meer aan bod komt bij het beleid. In een reeks nieuwsbrieven vertellen we je graag wat meer over het project.

Vogels in de Leuvense parken

In 2007-2008 werd er aan de KU Leuven een studie uitgevoerd door een Erasmus-studente, Teresa Camarero Esparza, waarbij gekeken werd naar de aanwezigheid van vogels in 15 parken en groenzones in de binnenstad van Leuven. In totaal telde zij 41 soorten. In de onderstaande tabel staan de 15 soorten die het meest werden aangetroffen. In het Groot begijnhof werden tijdens de studie in totaal 26 verschillende vogelsoorten gevonden. In de Kruidtuin en in het Dijlepark waren dat 23 soorten en in het Rambergpark en het Van Dalepark 22 soorten.

De grootte en de opbouw van een park (m.a.w. aanwezigheid van diverse terreinelementen zoals (ecologische) graslandjes, hagen, oude bomen, water, enz... beïnvloeden sterk de soortenrijkdom. Maar ook het parkbeheer speelt een belangrijke rol. En de ene soort verdraagt verstoring beter dan de andere. Uit deze studie blijkt alleszins opnieuw het belang van voldoende gelaagdheid van de vegetatie in parken. Het verwijderen van dichte struikvegetaties en wildere hoekjes bevoordeelt slechts een beperkt aantal typische stadsvogels (de zgn. "urbanofielen") ten koste van andere en leidt dus tot een verlaging van de biodiversiteit.

De Blauwe reiger durft zich ook in de binnenstad te vertonen (Tervuursevest).

Ekster

Koolmees

Merel

De Blauwe reiger... ook in de binnenstad

De Blauwe reiger kennen we vooral van waterrijke groenzones in de stadsrand. In groendomeinen met grote vijvers (zoals bvb. de abdij van Park en het provinciaal domein) zijn er bijna altijd wel een aantal exemplaren waar te nemen. Wat minder bekend is, is dat deze soort zich ook steeds meer in de stedelijke omgeving waagt. Blijkbaar zouden sommige reigers o.a. in de steden overwinteren (waar het warmer is), en dus niet altijd meer naar het zuiden wegtrekken tijdens de winter.

Soort	Aantal parken (n=15)
Stadsduif	15
Roodborst	15
Houtduif	15
Koolmees	15
Merel	15
Ekster	15
Pimpelmees	15
Vink	13
Turkse tortel	13
Zwarte kraai	13
Kauw	10
Winterkoning	9
Boomkruiper	8
Heggenmus	7
Spreeuw	7

Vogelsoorten in de Leuvense binnenstad (KUL).

Broedende Slechtvalken in Leuven

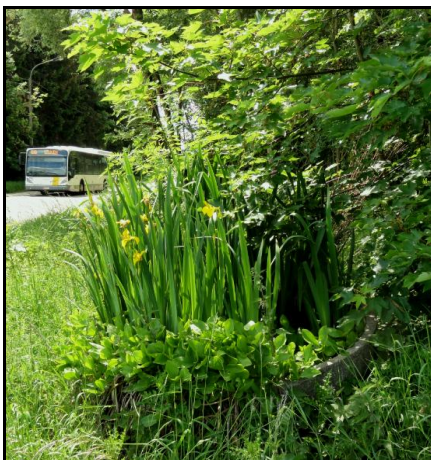
De Slechtvalk is van oorsprong een bewoner van kliffen en ravijnen. Hoge torens en gebouwen in de stad vormen echter een interessant alternatief. Deze maand verscheen het goede nieuws dat er ook in de Leuvense binnenstad broedende Slechtvalken waargenomen werden. In een Slechtvalkenkast op het dak van het Sint-Pietersziekenhuis brengt een paartje momenteel 4 jongen groot, een duidelijk teken dat natuur haar plaats kan hebben in de stad. Op www.slechtvalken.be kan je enkele Slechtvalken op de Brusselse Sint-Michiels- en Sint-Goedelekathedraal observeren - volledig live en in detail - dankzij het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen en tal van andere partners die samenwerken aan het project. Op de website van de regionale zender ROB-tv kan je terecht voor een korte reportage over het broedsucces in Leuven: www.robtv.be/nieuws/leuven/slechtvalken-broeden.

Links: Broedende slechtvalken (ROB-tv, 18 mei 2011). Rechts (2 foto's): natuureducatie m.b.v. webcambeelden (Brussel).

Natuurontwikkeling op 2 m²

In deze oude drinkbak voor het vee groeit Gele lis en Waterdrieblad. Dit zijn typische "verlandingssoorten" van droogvallende plassen of poelen. Soms heb je niet veel ruimte nodig...

Verlandingsvegetatie in een veedrinkbak.

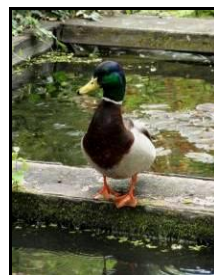
Soortenrijkdom en water

Water in parken en tuinen kan enorme kansen bieden voor (kleinschalige) natuurontwikkeling. Ook de waterlopen die door de stad stromen zijn belangrijk als leefgebied en als natuurlijke verbindingroute langs waar dieren en planten de stad binnenkomen. De waterkwaliteit is daarbij wel een belangrijke factor.

Het opnieuw openleggen van de Dijle op verschillende locaties in de binnenstad is alvast een zeer goed initiatief. Waar mogelijk moet het stadsbestuur echter ook de aanleg van ecologische oevers nastreven, waardoor ook de natuurlijke oevervegetaties meer kansen krijgen. Dit zal de soortenrijkdom - zowel de flora als de fauna - nog meer ten goede komen. Ook het stadsklimaat en de beleving van water en natuur in de stad worden hierdoor sterk verbeterd.

Witte kwikstaart

Wilde eend

Openleggen Dijle

Ecologische oevers

Kleine vuurvliinder

Oproep m.b.t. de inventarisaties

Vind je het zelf ook belangrijk om de biodiversiteit in de stad mee op de kaart te zetten? Help ons dan met het inventariseren van fauna en flora in de binnenstad! Al je waarnemingen kunnen ingegeven worden via de website www.waarnemingen.be. Geef ons een seintje op vhm.infocentrum@skynet.be als je nauwer betrokken wil worden.

Meer informatie?

Volg de komende weken zeker de websites van alle betrokken organisaties: www.vhm.be - www.natuurpuntoostbrabant.be - www.rld.be - www.koesterburen.be

Tekst en ontwerp: Wim Verheyden
(vhm.infocentrum@skynet.be)

